

17. december 2018

Til justitsminister Søren Pape Poulsen, Folketingets Retsudvalg og KL

På baggrund af den seneste tids omtale af exit i medierne ønsker vi hermed som kommunale exitkoordinatorer at bidrage med nuanceret viden om den nationale exitindsats.

Private aktører på området har i den seneste tid tegnet et billede i medierne, som vi finder meget svært at genkende. Vores oplevelse er, at der ofte bliver fremlagt ensidige perspektiver på sagen baseret på personlige oplevelser med exitindsatsen frem for forskning og professionelle erfaringer.

Formålet med dette brev er derfor at opfordre til en fælles drøftelse af exitindsatsen i Danmark med inddragelse af relevante fagfolk fra hele landet, så fremtidige løsningsforslag kan kvalificere exitarbejdet på nationalt plan.

Et unikt samarbejde

Exit under den nationale rammemodel "En Vej Ud!" fra 2011 er et unikt og uundværligt myndighedssamarbejde mellem politiet, Kriminalforsorgen og kommunerne.

Exit er en meget kompleks konstruktion og et langt sejt træk, som har mange omkostninger for den enkelte exitkandidat. Det er vores klare opfattelse, at vi ofte lykkedes med at få hjulpet exitkandidaterne til en ny start og et nyt liv uden kriminalitet, men der er en række udfordringer på området, som vi kort vil skitsere i det følgende, og som bør indgå i en eventuel drøftelse af indsatsen på nationalt plan.

Vide rammer for indsatsen

De lovgivningsmæssige rammer for exitindsatsen i kommunerne er meget vide, og der er ikke formuleret nogen vejledning for indsatsen, herunder retningslinjer for, hvordan exitkandidatens motivation og egnethed skal vurderes. Der er således tale om faglige vurderinger og skøn, som kan variere meget på tværs af kommuner og politikredse, og derfor har vi blandt andet oprettet kommunale netværk for at støtte hinanden i arbejdet. Det er imidlertid en klar udfordring, som bør indgå i en fremtidig drøftelse på området.

Den enkelte exitkandidats vej ud af kriminalitet er et skræddersyet forløb, men fælles for dem alle er, at kandidaten skal træffe betydningsfulde valg både før, under og efter. Disse valg har afgørende betydning for, hvor farbar vejen ud af det kriminelle miljø bliver for den enkelte. Forskning på området viser nemlig, at en fundamental ændring i exitkandidatens tankesæt og adfærdsmønstre er blandt de vigtigste faktorer, når det handler om at opnå et bæredygtigt exitforløb på den lange bane. Bruddet med organiseret kriminalitet kræver med andre ord en helt ny måde at tænke og være i verden på, og det er ikke noget, der sker fra dag til dag.

Endelig peger forskning på, at de borgere, som er involveret i rocker- eller bandemiljøet, ofte kommer fra socialt belastede familier. Exitarbejdet er derfor en socialpsykologisk indsats, der kræver et veluddannet og rutineret fagpersonale for at sikre, at exitkandidaten får de bedste vilkår i forløbet.

Med ovenstående skitsering af exitindsatsens rammer og udfordringer har vi hermed lagt op til en videre drøftelse af den nationale exitindsats, og vi ser frem til at få respons på denne henvendelse.

Med venlig hilsen

Helle Damgaard, Christina Ruben og Stine Lukowski

På vegne af exitkoordinatorerne i Ballerup, Gladsaxe, Hvidovre, Køge, Holbæk og Sorø Kommuner.